

04. januar 2010

UPA 2011/65

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu matumuuna aaliangiffigisassatut siunnersummiq imaat-tumik saqqummiussissaanga.

Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 18. November 2010-meersup taamatuttaaq Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 31. oktober 1996-imeersoq pillugu Naalakkersuisut allannguutissamik UKA2011-imisaqqummiusseqquillugit peqquneqarnissaannik, taamaalilluni inatsisartuni ilaasortat ullumikkut 31-iusut qinersiviup tulliata aallartinnerani 27-iinnangortinneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Malik Berthelsen Siumut)

Tunngavilersuut:

Qinigaafimmi matumani inatsisartuni ilaasortatut nutaatut piffissami tessani inissismareerlunga takusinnaanngorpara Nunatsinni Inatsisartunut ilaasortat taamak amerlatiginissatsinnut pissutissaqannngikkaluartugut. Naatsumik oqaatigalugu isumaqarpunga innutaasut amerlassusaat kiisalu nunatsinni qinersiviup ataasiinaanera eqqarsaatigalugu "amerlavallaaluatsiartugut", taamaattumik isumaqarpunga nunatsinni inuinnaat naalakkersueqataanerannut ajortumik kinguneqanngitsumik qinikkat sisamanik ikilineqarsinnaasut, taamaalillunilu pisorat aningaasartuutaat annikillisinnejarsinnaasut. Isumaqarpunga ilaasortat 27-it maannakkut ilaasortat 31-iusut suliassaat pisussaaffilu ajornqauteqanngitsumik naammassisinnaagaat inuinnaat naalakkersueqataanerannut ajoqutaannngitsumik.

Unneqvarillunga oqassaguma isertuunnagu oqaatigissavara ukiumut qaammatini 12-inniit taamaallaat qaammatit 4-5 -it ilungersunartorsiorfiusinnaasarmata. Taamatut oqarnera imatut paasineqassanngilaq Inatsisartutut sulineq piumallerlunilu pimoorussiffiunaniilu suliffiusutut. Kisianni aamma tamatta nalunngilarput Inatsisartuni ilaasortaaneq ukioq kaajallallugu ima ulapiffiutiginngitsoq allaat inatsisartuunita saniatigut allamik suliffeqarsinnaerput periarfissaallumi. Soorunami Inatsisartut katersunnersisa nalaanni pissutsit allaanerusarput.

Pingaartutulli eqqaamaneqassaaq uagut maanga atorfimmut immitsinnut ivertinnikuunnginnatta "naassaanngitsumillu" maani issiasussaanata. Kikkulluunniimmik inatsisartunngorusuttut piumasa-qaatinik naammassisnimasut uagutsitulli atorfegalerusuttut sassarsinnaatitaapput.

Katersuuttarnivut ilaatigut ilungersunalaarsinnaasaraluartut nammineq misigisakka tunngavigalugit ataatsimiinnitsinni siunnersuutinut partiiniit oqaaseqartartut ataatsimiititalianilu sulisarnivut eqqarsaatigalugit isumaqarpunga qinikkat 31-iniit 27-inut ikilineqaraluarpata sinneruttunut suliassanut angummassinaannginnermik artorsarnerulernermillu kinguneqarnavianngitsoq.

Taamaattoqarnera Kattusseqatigiit Partiata ataatsimik Atassutikkullu siusinnerusukkut 3-inik maannakkullu 2-innik ilaasortallit uppermarsareerpaat taamak ikitsigigaluarlutik sulianut angummassinnaasarnertik, naak ilaatigut ulapittarneri nersunartaraluartut. Tassunag atatillugu eqqaangitsoorusunngilara allattoqarfivut ukiuni kingullerni aningaasatigut aaqqissusaannermikkullu nukitorsarneqarnikuummata taamaalilluta inatsisartuni ilaasortat ataasiakkaarluta suliamut tunngasutilinnik pitsaanerusumik siornatigorniit siunersorneqarsinnaanngornikuulluta. Taamaattumik naliliisinnaanera naapertorlugu isumaqarpunga inatsisartuni qinigaaneq tamakkiisumik isigalugu oqinnerulernikuusoq ilaasortanillu ikinnerusunit naammassineqarsinnaasoq. Taassuma saniatigut teknikkitigut periarfissaavoq partiinut tapiissutisisarnerup naleqqussarneqarsinnaanera taamaalilluni partiit politikkut suliniarnerannut allanguutaassanani.

Inatsisartuni ilaasortat ikilisinneqarnerisigut partiit sinnerlugit qinikkat tunngaviusumik allanngortinneqarnavianngillat soorluttaaq qinersinerup kingorna pissaanerup agguataarsimaneranik allanngorttisisoqarnavianngitsoq, tassami qinersinerup inernerata qinersisartut taasinerisigut inatsisartut qanoq inissitsiterneqassanersut aalajangertarpaat inatsisartunut ilaasortaasinnaasut amerlassusaat aallaaviuneq ajorluni.

Pissusissamisoorsinnaanngilaq kommunit allanngortiterneqarsimanerat atuutilersinneqeqqammersoq kommuninilu ilaasrtanik ikilisitsinissamik siunertaqarsimasoq ilaatigut inatsisartumut allanguutimik kinguneqarsimanngimmat. Inatsisartut eqqaasillakka nunaqarfinni aqutsisut 170-iniit 106-inut ikilisinneqarnikuusut. Soorluttaaq kommunini siulersuisut 168-iniit 72-iinnanngotinneqarnikuusut, kommunit eqqarsaatigalugit affai sinnerlugit ikilineqarnikuullutik. Siumut isumaqarpoq kommunit iluarsartuunneqarsimanerat pitsaasoq kommuninilu siulersuisut suleruloqisut sulilluaqisullu isiginngitsuusaassallugit assersuutigalugillu inissisimaannarsinnaangitsugut.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunissai

Siunnersuut pillugu isumaqatigiissinnaagutta taamaalillatalu Inatsisartuni ilaasortat sisamanik ikilillugit Inatsisartut aningaasarsiaat kisimik eqqarsaatigalugit ukiumut kr. 2 mio. sipaarutigineqartalissa-galuarput – malugalugu angalanernut – ineqartinneqartarnermullu taakkununngalu tunngasut aningaa-sartuutit ilanngunnagit.

Tamatta ilisimavarput nunatta karsia aningaasatigut inissisimanera imaannaanngitsoq, taamaattumik isumaqarpunga taamaalilluni Inatsisartut sipaaruteqarfinginearneri amma pissusissamisoortoq inatsisartutigut inuiaqatigiinnut sullissinermik ajorseriataasussaanngitsoq.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunissai marloqiusanngorlugit avinneqassapput.

1. Inatsisip allanngortillugu suliarineqarnerani nalunaaquttap akunnerani sulianut aningaasartuut (mandetime) tassani naatsorsueriaaseq ukiumut suliarisinnaasap naatsorsorneqarnera kr. 500.000 - iusoq aallaaviussalluni (årsværk) AC-p sulisinneqarnerani, inatsisit allanngortinnejarnissaannut naatsorsutaavoq annetunerpaamik 1/12 AC ukiumut atorneqassasoq.
2. Inatsisit allanngortinnejarnissaannut naatsorsuutigineqarnerani inatsisip nutserneqarneranut annikittuinnarmik aningaasartuutanissaa naatsorsuutigineqarnerani.

Aningaasartuutissat siunnersuutip suliarineqarnerani allaffissornikkut aningaasaliissutaasimasut Naalakkersuisoqarfíup attuumassuteqartup tulleriaarisarnerup nalinginnaasup iluanni suliarineqassaaq, siunnersuutip allanngutissaata annikissusaa eqqarsaatigalugu ajornartorsiutaasussaanngilaq.

Taassuma saniatigut allaffissornikkut inuiaqtiginnullu annertunerusumik aningaasartutanissaa naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq taamaattorli Inatsisartut ikilisinneqarnerisigut aningaasartuutitigut assigiiingittigut sipaarutissat pissallutik:

1. Inatsisartut sisamanik ikilisinneqarneranni ilaasortat sisamat
 - a. aningasarsiaat,
 - b. angalasarernut aningaasartuutaasartut tassani ilaallutik
 - i. ineqartinneqarnermut,
 - ii. ullormusianut kiisalu nerisqartinneqartarnermut (pisariaqartillugu pisusaaffit naammassineqarnissaanni)
2. Inatsisartoqarfimmit Namminersorlutillu Oqartussanit Inatsisartut sullinneqarneranni allaffissornikkut aningaasartuutit appartinnejarsinnaapput.

Taamaalillunga nunarput pillugu sapiissuseqarluta namminissarsiornta aalajangernissarput innersuullugu Inatsisartuni tunngaviusumik pissanganartumillu oqallisigineqarnissaa sassaalliuutigaara.